

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ФТБ

(прот. № 6 від «19» 12 2025 р.)

Декан



Надія ВЕДМІДЬ

ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА /
ARCHITECTURAL ENVIRONMENT DESIGN

РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/ Culture and Arts
спеціальність	022 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн	/ Design

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автори:

Наталія КОНДЕЛЬ-ПЕРМІНОВА, кандидат архітектури, с.н.с., доцент кафедри дизайну;

Аліна СЛІВІНСЬКА, кандидат філософських наук, доцент, магістр дизайну, доцент кафедри дизайну.

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри дизайну 15 грудня 2025 р., протокол №8.

Рецензенти:

Руслана БЕЗУГЛА, доктор мистецтвознавства, доцент, завідувачий кафедри дизайну;

Ростислав БОБРЕНКО, кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри графічного дизайну Київської національної академії керівних кадрів культури і мистецтва.

ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА / ARCHITECTURAL ENVIRONMENT DESIGN

РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/ Culture and Arts
спеціальність	022 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн	/ Design

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього годин/кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота	
Тема 1. Предмет дизайну архітектурного середовища	12	4	4	4	УО, КСР
Тема 2. Принципи дизайну архітектурного середовища	12	4	4	4	УО, КСР
Тема 3. Типологія архітектурного середовища	12	4	4	5	УО, КСР
Тема 4. Архітектоніка формування образу середовища	12	4	4	5	УО, КСР
Тема 5. Засоби композиційного моделювання середовища	12	4	4	4	УО, КСР
Тема 6. Меблі і обладнання в дизайні архітектурного середовища	12	4	4	5	УО, КСР
Тема 7. Гармонізація формату архітектурного середовища	12	2	2	5	УО, КСР
Тема 8. Модернізація формату архітектурного середовища	12	4	4	4	УО, КСР
Тема 9. Морфологія і стилістика формату архітектурного середовища	12	4	4	4	УО, КСР
Тема 10. Колористичний формат архітектурного середовища	12	4	4	4	УО, КСР
Тема 11. Семіотика формату типів архітектурного середовища	12	4	4	5	УО, КСР

Тема 12. Передпроектний аналіз формату архітектурного середовища	12	4	4	4	УО, КСР
Тема 13. Стадії проектування архітектурного середовища	12	2	2	5	УО, КСР
Тема 14. Прогнозування розвитку архітектурного середовища	12	4	4	5	УО, КСР
Тема 15. Прогресивні технічні засоби моделювання форматів архітектурного середовища	12	4	4	5	УО, КСР
Разом	180/6	56	56	68	
Підсумковий контроль					екзамен

Умовні позначення:

УО – усне опитування, **КСР** – контроль самостійної роботи

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
Знати: правила формотворення, принципи композиції, моделювання, макетування. Вміти: здійснювати пошук ідеї, формування концепції творчого пошуку об'єктів дизайну архітектурного середовища.	Тема 1. Предмет дизайну архітектурного середовища 1. Мета і завдання вивчення курсу. Основні поняття. 2. Предмет і об'єкт дизайну архітектурного середовища. 3. Чинники дизайну архітектурного середовища. 4. Вимоги дизайну архітектурного середовища. 5. Творення формату середовища як об'єкта архітектури. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 8–11] <i>Основний:</i> 5 [с. 28, 371, 372, 389], 7 [с. 68–80] <i>Додатковий:</i> 9 [с.56-68], 11[с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота: На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.56-68], 11[с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Основні цілі і завдання дизайну архітектурного середовища. 2. Естетика дизайну архітектурного середовища. 3. Дослідження сприймання середовищного простору.	4

	4. Наукове прогнозування архітектурного середовища. Практичне заняття № 1 На основі запропонованого тематичного плану запропонувати здобувачам сформулювати власне бачення щодо спеціальних (фахових) компетентностей, які формує дисципліна «Дизайн архітектурного середовища». Обґрунтувати сформульовані компетентності. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	4
Знати: принципи творчої професійної діяльності, її завдання та задачі, які потребують вирішення, правила створення професійної роботи, принципи композиції, моделювання в дизайні, прийоми, методики та технології проектування архітектурного середовища.	Лекція 2. Принципи дизайну архітектурного середовища 1. Єдність форми і змісту. 2. Системність архітектурного середовища. 3. Оптимальність архітектурного середовища. 4. Прогресивність, відповідність вимогам часу. 5. Комплексність архітектурного середовища. 6. Комфортність архітектурного середовища. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 1, 2 [с. 4–6], 3 [с. 8–11]. <i>Основний:</i> 5 [с. 141, 259, 292], 7 [с. 142–147]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.185–189], 11 [с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота: На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.185–189], 11 [с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Образність і гуманізація дизайну архітектурного середовища. 2. Функції дизайну архітектурного середовища.	4
Вміти: створювати	Практична робота № 2 На основі принципів дизайну архітектурного середовища складання ескізного проєкту на	4

об'єкти архітектурного середовища.	аркушах паперу формату А4. Ознайомлення з теоретичними матеріалами для виконання практичних творчих завдань. Завдання: нарисувати або накреслити певний тип архітектурного середовища за встановленими принципами, правилами та нормами.	
Знати: типи, класи і види об'єктів архітектурного середовища Вміти: використовувати методику аналізу на предмет визначення типу архітектурного середовища, створювати певні об'єкти середовища відповідно до його типу та призначення.	Лекція 3. Типологія архітектурного середовища 1. Типи житлових будівель. 2. Типи громадських будівель. 3. Типи освітніх будівель. 4. Типи культових будівель. 5. Типи комерційних будівель. 6. Типи офісних будівель. 7. Типи медичних будівель; 8. Типи транспортних будівель. 9. Типи промислових будівель. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 28, 352], 7 [с. 159–174]. <i>Додатковий:</i> 11[с. 102–125], 12 [С1с.2-1– С1.с.2-14]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [11[с. 102–125], 12 [С1с.2-1– С1.с.2-14] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення 1.Типологічне мислення. 2. Типологічні дослідження архітектурного середовища. 3.Критерії класифікації та типології архітектурного середовища. Практична робота № 3. Рисунки та креслення характерних типів будівель і споруд відповідно до галузевого	4 5 4

	призначення на аркушах паперу формату А3. Завдання: на основі правил та норм побудови об'ємно-планувальної композиції та структури певних типів будівель визначити об'ємно-планувальну структуру певного типу будівлі.	
Знати: значення і сутності поняття архітектонік и, представляти формальні, змістовні, естетичні якості елементів архітектурно го середовища. Вміти: використову вати закономірнос ті художнього вираження формату об'єктів архітектурно го	Лекція 4. Архітектоніка формування образу середовища 1. Архітектоніка як принцип художнього вираження цілісності структури будівлі. 2. Об'єктивні закономірності формально- змістовних побудов моделей середовища. 3. Єдність технологічної мови, художніх принципів, конструктивних прийомів, матеріалу, форм і деталей. 4. Морфогенез розвитку структурних форматів середовища засобами моделювання. 5. Закони тектоніки форми в умовах земної гравітації та їхній вплив естетику формоутворення в архітектурі та дизайні середовища. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 27, 28, 371, 372], 7 [с. 100–104]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.58-61], 11[с. 102–125], 12 [с.В1.2-1–В1.2-15]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.58-61], 11[с. 102–125], 12 [с.В1.2-1–В1.2-15]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Виникнення і формування змісту поняття архітектоніка. 2. Концепція архітектоніки І Канта (Розділ «Архітектоніка чистого розуму» в творі «Критика чистого розуму» (Kritik der reinen Vernunft, 1781).	4 5

середовища на форматі ватману А3	3. Поняття «архітектонічний початок», «архітектонічний принцип» та інші в філософії Д. Лукача. 4. Гармонійне співвіднесення усіх змістовно-формальних елементів архітектурного середовища. Практичне заняття № 4 Структурне моделювання просторової виразності фасадної форми будівлі або споруди на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил створення структурно-виразної композиції фасаду будівлі чи споруди, та набуття відповідних практичних навичок нарисувати структурно-виразну композицію фасадної форми будівлі чи споруди.	4
Знати: засоби композиційного моделювання архітектурної форми. Вміти: створювати моделі архітектурного середовища за композиційними правилами та закономірностями	Лекція 5. Засоби композиційного моделювання середовища 1. Симетрія і зорова рівновага просторових побудов макетів та моделей середовища. 2. Створення форматів предметів на базі метричних і ритмічних закономірностей. 3. Статика і динаміка імітаційних побудов середовища. 4. Пропорції. 5. Масштаб і масштабність; 6. Тотожність, нюанс і контраст. 7. Акцент. Домінанта. Супідрядність. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 184, 237], 7 [с. 100–104]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.56-80], 11[с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів Самостійна робота на вибір студента передбачає підготовку практичного заняття, яка передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури: [9 [с.56-80], 11[с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Основи композиції в дизайні. 2. Графічні та пластичні засоби побудови композиції.	4 4

	3. Засоби гармонізації форми. 4. Геометрія дизайну. Практичне заняття № 5 Компонувальні рисунки архітектурних елементів або форм будівель та споруд на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил побудови з перспективними скороченнями архітектурних елементів інтер'єру або екстер'єру, передачі ефекту повітряної перспективи засобами тону закомпонувати ескізні форми архітектурних елементів згідно до правил композиції на аркуші ватману формату А3.	4
Знати: принципи та правила моделювання та конструювання меблів, побутового обладнання, драпірування. Вміти: створити детально пророблений меблевий гарнітур спів масштабний до певного архітектурного середовища, правильно	Лекція 6. Меблі і обладнання в дизайні архітектурного середовища 1. Поняття предметного простору в архітектурі. 2. Статичні та мобільні форми предметів. 3. Дизайн меблів і обладнання. 4. Принципи оптимального розташування меблів і обладнання в інтер'єрі. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 4 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 225, 255], 7 [с. 251–271]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.185-189], 11[с. 102–125], 12 [с.D3.1-1–D3.1-42]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.185-189], 11[с. 102–125], 12 [с.D3.1-1–D3.1-42]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Концепція Фен-Шуй в організації предметного простору. 2. Сучасні стилі меблів в дизайні архітектурного середовища. 3. Способи формування сучасного архітектурного середовища засобами дизайну - формами меблів, обладнання.	4 5

побудувати перспективні зображення об'єкта інтер'єру обладнаного гарнітуром меблів.	Практичне заняття № 6 Рисунки меблів та світлової арматури на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил побудови зображення елементів інтер'єру, передачі ефекту повітряної перспективи засобами кольору графічними техніками зобразити форму елемента меблів, декору або світлової арматури в композиції інтер'єру (предмети, драпіровки) на аркуші ватману формату А3.	4
Знати: пропорційні співвідношення форм в тривимірному просторі. Вміти: графічними засобами зображати речі, які розміщені в єдиному середовищі і організовані в групу, правильно будувати перспективні скорочення форм зображуваних предметів, правильно передавати	Лекція 7. Гармонізація формату архітектурного середовища 1. Композиційні засоби гармонізації архітектурного середовища. 2. Аналіз класичних пропорцій архітектурних форм. 3. Властивості ансамблевості. різномасштабних та різнофункціональних архітектурних форм в середовищі, що проектується. 4. Оптимізація співвідношень елементів предметного наповнення середовища. 5. Вираження гармонії на базі споріднених за формою образів об'єктів предметного оточення. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с.3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 84], 7 [с. 105–115]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.178-204], 11[с. 102–125], 12.[с.С1.2-1–С1.2-14]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.178-204], 11 [с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14].] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Теорія гармонізації архітектурного середовища: передумови формування і орієнтири розвитку. 2. Методи, засоби та прийоми гармонізації архітектурного середовища.	2
		5

предмети побуту, правильно передавати пластичність та матеріальність представлених предметів.	Практичне заняття № 8 Творча аналітика сучасних трендів архітектурного формоутворення на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил виявлення перспективних напрямків моделювання образності об'єктів архітектурного середовища і правил представлення результатів засобами графічної майстерності графічними засобами рисунку побудувати та оформити моделі творчого пошуку на аркуші ватману формату А3.	4
Знати: принципи моделювання морфу архітектурного об'єкту в тривимірному просторі з використанням перспективи. Вміти: дотримуватись пропорцій, які передають уявлення про об'єми, текстуру, світло, що властиві морфам будівлі чи споруди,	Лекція 9. Морфологія і стилістика формату архітектурного середовища 1. Антропометричні якості поверхонь. 2. Рослинні і тваринні форми образів поверхонь. 3. Стил і стилістика середовища об'єктів архітектури. 4. Мета стилізації реальних образів об'єктів живої природи. 5. Естетичний смак у фахівця і споживача архітектурного середовища. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 241, 338], 7 [с. 63–71]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.152-177], 11[с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.152-177], 11[с. 102–125], 12 [с.С1.2-1–С1.2-14] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Морфологічні характеристики образу архітектурного середовища. 2. Морфологія архітектурної форми. 3. Сучасні стилі середовища об'єктів архітектури. 4. Концепція смаку в філософії І. Канта.	4

зображати антураж і стаффаж об'єкта архітектури.	Практичне заняття № 9 Стилізоване формоутворення екстер'єру об'єкта архітектури або розгортки стін в інтер'єрі на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил побудови форматів об'єктів архітектури засобами рисунку стилізувати формат довільного об'єкта архітектури – його екстер'єр в міському чи природному середовищі або інсталяційну композицію в архітектурному інтер'єрі на аркуші ватману формату А3.	4
Знати: принципи побудови світлотінювого та кольорового оформлення об'єкта архітектури в тривимірному просторі. Вміти: створювати художній малюнок об'єкту архітектури, зображати зовнішній вигляд архітектурної будови чи об'єкту дизайну у відкритому міському чи	Лекція 10. Колористичний формат архітектурного середовища 1. Багатство поліхромії об'єктів навколишнього світу. Властивості кольорів. 2. Роль колористики в сучасному форматі макетування і моделювання архітектурного середовища. 3. Застосування багато колірної палітри до конкретного предмета, що моделюється. 4. Техніки і прийоми застосування основних засобів створення кольорних візуалізацій форматів архітектурного середовища. 5. Колірні гармонії середовища. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 180–182], 7 [с. 63–71]. <i>Додатковий:</i> 9 [с. 62–68], 11 [с. 102–125], 12 [с. D5.3-1–D5.3-28]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с. 62–68], 11 [с. 102–125], 12 [с. D5.3-1–D5.3-28]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Особливості застосування кольору та світла в архітектурі. 2. Методи гармонійного підбору кольорів в архітектурному проектуванні. 3. Основи архітектурної колористики. 4. Колористика в художньо-дизайнерській композиції.	4

природному середовищі, застосовувати антуражі та стаффажі для збагаченого вираження архітектурної форми	Практичне заняття № 10 Колористика екстер'єру об'єкта архітектури або інтер'єру певного приміщення на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил вибору колірної гами оформлення простору архітектурного середовища як зовнішнього, так і внутрішнього, правил передачі ефекту повітряної перспективи через колір. колірними засобами оформити креслення довільного об'єкта архітектурного середовища – його екстер'єру в міському чи природному середовищі або в інтер'єрі на аркуші ватману формату А3	4
Знати: знакову природу архітектурного формоутворення. Вміти: створювати архітектурне Середовища з відчуттям знакової природи чи символічного відношення.	Лекція 11. Семіотика формату типів архітектурного середовища 1. Об'єктивні закономірності формування естетичної інформативності об'єктів; 2. Роль символів і знаків у формуванні архітектурного середовища. 3. Образність і символічність фасадних форм будівель. 4. Азбука архітектурного простору. 5. Семіотика планування будівель і споруд, семи, графеми та ідеограми. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 323], 7 [с. 63–71]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.106-108], 11[с. 102–125], 12 [с. В2.2-1–В2.2-19]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.106-108], 11[с. 102–125], 12 [с. В2.2-1–В2.2-19]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Семіотика архітектури українського бароко. 2. Семіотика архітектурних архетипів. 3. Особливості семантичного аналізу об'єктів архітектурного середовища. 4. Візуальна семіотика міського простору.	4 5

	Практичне заняття № 11 Завдання: написати реферат на тему «Історія архітектурного середовища з позицій семіотики», обсягом 8 сторінок друкованого тексту.	4
Знати: Значення первинного творчого пошуку для виконання завдань, етапи виконання робіт, черговість та послідовність, правила, принципи композиції, моделювання в архітектурі. Вміти: створювати первинну ідею, концепцію майбутнього об'єкта архітектурного середовища засобами графічного ескізування	Лекція 12. Передпроектний аналіз формату архітектурного середовища 1. Завдання етапу перед проектного аналізу. 2. Виконання обмірів існуючого інтер'єру чи предмету, аналіз одержаного матеріалу. 3. Зображення аналогів і прототипів майбутнього об'єкта проектування. 4. Простота і наочність представлення вихідної інформації. 5. Техніки і прийоми застосування основних засобів наочного подання проектної інформації. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний: 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28].</i> <i>Основний: 5 [с. 6, 293], 7 [с. 63–71].</i> <i>Додатковий: 11[с. 102–125], 12 [с. с. В2.2-1– В2.2-19].</i> <i>Інтернет ресурси: 13, 14, 15.</i> Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [11[с. 102–125], 12 [с. с. В2.2-1– В2.2-19]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Методи аналізу архітектурного середовища. 2. Основні методи передпроектного аналізу формату архітектурного середовища. 3. Інформаційних технології передпроектного аналізу. Практичне заняття № 12 Творчий скетчинг геометрії об'єкту архітектурного середовища на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі ознайомлення з графічними техніками та матеріалами виконання пошукових ескізів ідей концепції творів дизайну нарисувати кольоровий чи чорно- білий ескіз концепції задуманого об'єкта архітектурного середовища.	4
		4

Знати: етапи виконання робіт, черговість та послідовність. Вміти: використовувати техніки та прийоми креслення, будувати проекційні зображення різноманітних форм об'єктів архітектурного середовища графічними засобами на папері.	Лекція 13. Стадії проєктування архітектурного середовища 1. Планування проєктно-вишукувальних робіт. 2. Комплексний підхід до проєктування. 3. Нормативні стадії проєктування. 4. Авторський нагляд творця проєкту за його реалізацією на будівельному майданчику. 5. Участь у прийомці реалізованого об'єкта архітектурного середовища. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 6, 293], 7 [с. 63–71]. <i>Додатковий:</i> 11[с. 102–125], 12 [с. В2.2-1– В2.2-19]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [11[с. 102–125], 12 [с. В2.2-1– В2.2-19]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15.]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Сучасні методи архітектурного проєктування житлових будинків і споруд. 2. Інновації в проєктуванні архітектурного середовища. 3. Цифрові технології у проєктуванні архітектурного середовища. 4. Екологічні принципи у сучасному проєктуванні. Практичне заняття № 13 Специфіка креслень відповідно до стадії проєктування на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил побудови креслень та принципи побудови предметів в перспективі накреслити проєкції довільного об'єкта архітектурного середовища.	2 5 2
Знати: роль та значення методів і засобів	Лекція 14. Прогнозування розвитку архітектурного середовища 1. Сучасні тенденції архітектурного формоутворення в світі. 2. Перспективи розвитку архітектурного формоутворення 3. Наукові методи прогнозування майбутніх архітектурних форм.	4

прогнозування формальних, змістовних, естетичних якостей елементів архітектурного середовища. Вміти: використовувати методи наукового прогнозування форм архітектурного середовища.	Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28]. <i>Основний:</i> 5 [с. 293], 7 [с. 63–71]. <i>Додатковий:</i> 9 [с.266–289], 11[с. 102–125], 12 [с. В2.2-1–В2.2-19]. <i>Інтернет ресурси:</i> 13, 14, 15. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [9 [с.266–289], 11[с. 102–125], 12 [с. В2.2-1–В2.2-19]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [13, 14, 15]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Напрями та різновиди прогнозування архітектурного середовища. 2.Філософія демократичної архітектури Оскара Німейера. 3.Метод історичних аналогій в прогнозуванні. 4.Тенденції розвитку архітектурного середовища населених пунктів. Практичне заняття № 14 Прогностичне моделювання формату майбутніх об’єктів архітектурного середовища на аркуші паперу формату А3. Завдання: на основі правил створення концептуальної прогностичної моделі об’єкта середовища накреслити прогностичну модель обраного архітектурного середовища.	5 4
Знати: принципи моделювання архітектурної форми чи деталі. Вміти: створювати детально	Лекція 15. Прогресивні технічні засоби моделювання форматів архітектурного середовища 1. Вимоги до сучасного макету. Мета і завдання макету. 2. Розробка складових і вузлів макету об’єкта дизайну. 3. Високоемна тривимірна візуалізація об’єкта макетування і моделювання: фото-реалістичні види, анімаційні моделі із світловими чи звуковим супроводженням. 4. Застосування антуражів та стаффажів у демонстраційних макетах. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативний:</i> 2 [с. 4–6], 3 [с. 3–28].	4

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ З ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Оцінювання результатів навчання студентів з дисципліни «Дизайн архітектурного середовища» передбачає проведення таких контрольних заходів:

Форма контрольних заходів	Зміст форми контролю	Максимальна кількість балів
Поточний (семестровий) контроль:	Проводиться на практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань. Враховує активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	100
<i>Практичні заняття, самостійна робота студента</i>	Загальна кількість практичних занять з дисципліни – 15 (30 год). Максимальна кількість балів за одне практичне заняття – 5 балів (15 занять*5 балів (з врахуванням балів за самостійну роботу)).	75
<i>Підсумковий модульний контроль*</i>	Проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного і практичного навчання студентів як окреме заняття у межах годин, відведених на практичні заняття.	15
<i>Наукова робота</i>	Активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	10
Підсумковий (семестровий) контроль (екзамен)	Засвоєння студентом програми навчальної дисципліни за навчальний період (семестр), що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії для очної (денна) форми навчання та екзаменаційної сесії для заочної форми навчання).	100
Підсумкова оцінка	Проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів за певним освітнім ступенем. Результат підсумкової оцінки з навчальної дисципліни для студента денної форми навчання визначається як <i>середньоарифметична сума балів</i>	100

	поточного (семестрового контролю) та екзамену.	
--	---	--

**Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Дизайн архітектурного середовища» здійснюється на останньому за розкладом занятті у вигляді презентації комплексу практичних робіт виконаних ним за результатами вивчення тем дисциплін за семестр з подальшим обговоренням та оцінюванням їх за такими критеріями: відповідність навчальному завданню і вимогам по виконанню (5 балів), професійним стандартам (5 балів) і рівень виконання (5 балів). Максимальна кількість балів за презентацію студентом своїх творчих робіт – 15 балів. Формат презентації робіт (на фізичних або електронних носіях та / або у вигляді портфоліо) визначається викладачем. Загальна кількість балів за модульний контроль складає 15 балів.*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Кількість балів	Зміст
«3»	Студент демонструє вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела, вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки, застосовувати опановані практичні навички дизайн-діяльності.
«2»	Студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою та першоджерелами; відповідь на проблемні завдання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал, самостійно опрацьовані першоджерела та засвоєні практичні навички; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні завдання, але легко усуває їх завдяки додатковим питанням.
«1»	Студент частково володіє матеріалом теми дисципліни; репродуктивно відтворює зміст лекційного матеріалу та/або основних літературних джерел і шляхи виконання практичного завдання; допускає помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні завдання; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання чи вирішити проблемні практичні завдання.
«0»	Студент демонструє нездатність розкрити питання теми дисципліни, відсутність базових знань з теми та вкрай слабе володіння практичними навичками й вміннями здійснення художньо-проектної діяльності; не знає зміст рекомендованої літератури, не володіє нормативною документацією та категорійним апаратом; не засвоїв початкові навички з виконання завдання, що засвідчує

	низький рівень дизайнерського мислення і практичних вмінь по темі дисципліни.
--	---

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОЗАУДИТОРНОЇ (САМОСТІЙНОЇ) РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Кількість балів	Зміст
«2»	Робота виконана правильно, повністю і самостійно, засвідчує наявність належного рівня знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані.
«1»	Робота виконана, але містить помилки; засвідчує про недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково.
«0»	Робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; стандарти академічної доброчесності не дотримано.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Програмою дисципліни «Дизайн архітектурного середовища» передбачено можливість студента брати участь у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни (на вибір студента). Максимальна кількість балів для зарахування – 10 балів.

Види наукової діяльності, в яких студент може брати участь:

1. Виступ з доповіддю на студентській науковій конференції – 5 балів.
2. Публікація тез конференції/наукової статті – 5 балів.
3. Призове місце на конкурсі/олімпіаді/науковому проєкті – 5 балів.
4. Розробка та презентація індивідуального науково-дослідницького/дизайн проєкту – 5 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕНУ)

Підсумкова форма контролю за результатами вивчення дисципліни – ЕКЗАМЕН у письмовій формі, Оцінювання результатів навчання студентів в університеті здійснюється за [100-бальною шкалою](#).

Рейтинговий бал (оцінка за шкалою ЄКТС)	Відповідність рейтинговому балу
90-100 (А, відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок. Студент демонструє відмінне засвоєння теоретичного матеріалу, наявність глибоких знань з навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання при виконанні практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, проявляє самостійність і творчість при вирішенні практичних завдань. Як виняток, зазначений рейтинговий бал може отримати студент, який, крім відмінних знань за

	програмою дисципліни, виявив активність у науковій роботі за відповідною тематикою, став призером творчого конкурсу або студентських олімпіад, виступав на конференціях тощо.
82-89 (B, добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з теми або навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, припускаючись незначних помилок і похибок у викладі теоретичного матеріалу й у виконанні практичних завдань, проявляє самостійність при вирішенні завдань. Оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях і при виконанні творчих допустив помилки.
75-81 (C, добре)	В цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з тем навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, але припускається значної суттєвих помилок і похибок у викладі теоретичного матеріалу і у виконанні практичного завдання.
69-74 (D, задовільно)	Непогано, але зі значною кількістю помилок. Студент демонструє засвоєння основних положень теоретичного матеріалу в цілому, але припускається значних помилок і неточності у визначеннях понять і категорій дисципліни, виконуючи на непоганому рівні практичні завдання, засвідчуючи задовільний рівень оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні, допускаючи у відповідях помилки.
60-68 (E, задовільно)	Виконання задовольняє мінімальним критеріям. Студент демонструє часткове засвоєння основних положень теоретичного матеріалу, наявність прогалин, припускається значної кількості помилок у визначеннях основних понять і категорій дисципліни та виконанні практичних завдань, має прогалини в розумінні основних положень теоретичної частини дисципліни, низькі навички і вміння виконання практичних завдань.
35-59 (FX, незадовільно)	З можливістю повторного складання. Студент фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом дисципліни, не достатньо опанував, як основні положення теоретичного матеріалу, так і практичні навички й вміння для виконання завдань, і повинен додатково виконати індивідуальне завдання для підвищення рівня своїх знань та практичних

	навичок для повторно проходження підсумкового контролю.
1-34 (F, незадовільно)	Студент не засвоїв основні положення теоретичного матеріалу теми або дисципліни, не знає визначень основних понять і категорій дисципліни, не володіє практичними навичками і вміннями для виконання завдань

Екзаменаційні матеріали до підсумкового (семестрового) контролю (екзамену) складаються на основі програми та робочої програми дисципліни, охоплюють її зміст та розподілені в екзаменаційних завданнях з дисципліни. Передбачено 3 завдання: , які оцінюються у 30, 30, 40 балів відповідно.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума балів за усі виконані завдання (100 б. максимум).

Кращим студентам (але не більше 3-ох), які повністю виконали програму з дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі і художньо-проектній діяльності за тематикою дисципліни, стали призерами студентських олімпіад, конкурсів наукових і творчих робіт, виступали на конференціях та за результатами поточного (семестрового) контролю набрали 90 і більше балів **передбачено виставлення результатів екзамену без виконання екзаменаційного завдання**, про що робиться запис в екзаменаційному листі студента.

Присутність студентів на екзамені є обов'язковою.

Повторне складання екзамену з дисципліни «Дизайн архітектурного середовища» допускається, але не більше двох разів. При незадовільній оцінці з першої спроби науково-педагогічному працівнику з даної дисципліни, вдруге екзамен приймається комісією, яка створюється деканатом факультету.

Результат підсумкової оцінки з навчальної дисципліни для студента денної форми навчання визначається як *середньоарифметична сума балів поточного (семестрового контролю) та екзамену.*

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативний

1. 022 Дизайн: Стандарт вищої освіти / Антонович Є.А. та ін. Київ: Міністерство освіти і науки України, 2018. 14 с.
2. ДБН А.2.2-3:2014: Склад та зміст проектної документації на будівництво. Київ: Мінрегіон України, 2014. 40 с.
3. ДСТУ Б А.2.4-7:2009 Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень. Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. 71 с.
4. ДСТУ 3899-99 Дизайн та ергономіка. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1999. 32 с.

Основний

5. Заварзін О. Архітектура та дизайн: Енциклопедичний довідник. Київ: Державний торговельно-економічний університет, 2023. 404 с. *
6. Заварзін О. Дизайн архітектурного середовища: Курс лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 022«Дизайн». Київ: НАКККиМ, 2020. 56 с. *
7. Сьомка С.В. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник. Київ: НАКККиМ, 2019. 464 с.
8. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / В.О. Тімохін, Н.М. Шебек, Т.В. Малік, Н.Ю. Житкова, Г.І. Шемседінов. Київ: КНУБА, 2010. 400 с.

Додатковий

9. Михайленко В. Є., Яковлєв М. І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Каравела, 2008. 303 с. *
10. Drake S. The Elements of Architecture: Principles of Environmental Performance in Buildings. London-Sterling, Earthscan Publications Inc., 2009. 150 p.
11. Randall T. Environmental Design: An Introduction for Architects and Engineers. 3rd Ed. London-New York: Taylor & Francis, 2006. 288 p.
12. Watson D., Crosbie J. M. Time-Saver Standards for Architectural Design: Technical Data for Professional Practice. 8th Edition. New York: McGraw Hill, 2004. 1200 p.

Інтернет-ресурси

13. Заварзін О. О. Дизайн архітектурного середовища : Енциклопедичний довідник. Київ: НАКККиМ, 358 с. [Електронний ресурс]: URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/2484>
14. Основи композиції та дизайну. [Електронний ресурс]. URL: <https://sites.google.com/view/grdesign99/>
15. Сєдак О.І., Запорожченко О.Ю. Колористика інтер'єру : навчальний посібник. Київ : НАУ, 2010. 275 с. URL <http://www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2010/Coloristica.pdf>

Рекомендовані джерела за позначкою (*) наявні у науковій бібліотеці ДТЕУ